

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, precum și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

1. În anul 2003, când a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea / CEDO), pe rolul Curții se aflau circa 350 de cauze împotriva României, comunicate Guvernului.

Nivelul de la momentul respectiv privind cazuistica pe rolul CEDO și previziunile pe termen scurt și mediu privind numărul și complexitatea cauzelor împotriva României au determinat configurarea aparatului de lucru al Agentului Guvernamental pentru CEDO astfel încât acesta să fie compus din o direcție cu 15 funcții de execuție și doi co-agenti, respectiv directorul Direcției Agent Guvernamental din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și un diplomat din cadrul Reprezentanței Permanente a României la CEDO, care să sprijine și, punctual, să suplinească pe Agentul Guvernamental pentru CEDO în relația cu autoritățile naționale, respectiv cu CEDO și Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei.

2. În ultima perioadă, a crescut în mod semnificativ

atât numărul, cât și complexitatea cererilor aflate pe rolul CEDO (comunicate Guvernului), precum și al celor pe care Curtea dorește să le soluționeze cu prioritate, astfel încât se solicită Guvernului României ca într-un ritm mult mai alert să își precizeze poziția cu privire la soluționarea în varianta simplă, pe cale amiabilă, precum și la soluționarea complexă, respectiv să formuleze apărări cu privire la admisibilitatea și fondul cauzelor aflate pe rolul său.

Această orientare este determinată, pe de o parte, de procesul de reformă a Curții, aflat în derulare, prin care s-a stabilit obiectivul de a fi soluționate într-un termen scurt toate cererile repetitive aflate pe rolul acesteia, precum și de politica de prioritizare a dosarelor, adoptată recent de către Curte, care determină comunicarea rapidă a cauzelor ce vizează potențiale încălcări grave ale drepturilor omului.

Având în vedere obiectivul ambițios stabilit în procesul de reformă a CEDO, precum și numărul cauzelor împotriva României aflate în prezent pe rolul CEDO (8500 la finalul lunii decembrie 2018), este de așteptat ca volumul de muncă să crească semnificativ în următoarea perioadă de timp.

De asemenea, începând cu anul curent, CEDO continuă comunicarea într-un ritm accelerat de cauze nerepetitive, vizând preponderent proceduri penale care ridică probleme complexe (atât prin numărul mare de volume ce formează un dosar penal, al părților, dar și al pretinselor drepturi invocate ca fiind încălcate) sau situații inedite și sensibile, prin materia vizată.

Totodată, în 2014 au intrat în vigoare noile coduri de procedură civilă și penală. Aplicarea acestora până în

2018 a fost marcată de numeroase decizii ale Curții Constituționale și amendamente adoptate în consecință, precum și de necesitatea asigurării caracterului unitar al aplicării acestor coduri în jurisprudența națională. Au fost comunicate, în ultima perioadă, cauze în care Curtea va analiza în ce măsură aplicarea acestor coduri în perioada 2014-2018 poate asigura garantarea drepturilor prevăzute de Convenție, în funcție și de modul în care, în situațiile respective, nu erau încă pronunțate decizii ale Curții Constituționale sau ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, care să contribuie la definitivarea cadrului legislativ și la crearea unei jurisprudențe unitare și conforme cu standardele Convenției. Astfel, este predictibil că pe termen scurt și mediu va crește și numărul cauzelor comunicate de CEDO, care privesc aplicarea celor două coduri de procedură la situații particulare din perioada 2014-2018.

Nu în ultimul rând, de o importanță deosebită este faptul că potrivit informațiilor publice comunicate de Serviciul de executare a hotărârilor CEDO, Comitetul Miniștrilor supraveghează executarea a unui număr de 301 hotărâri și decizii pronunțate în cauze împotriva României. Dintre acestea, un număr de 126 sunt în procedură avansată de supraveghere, un număr de 135 sunt în procedură normală de supraveghere, iar alte 40 sunt hotărâri și decizii noi, cu privire la care nu a fost încă stabilit tipul de executare.

Astfel, Agentul guvernamental pentru CEDO gestionează, în faza de executare a hotărârilor CEDO, atât grupuri de cauze având ca obiect probleme sistemice, precum durata excesivă a procedurilor judiciare, condițiile de detenție, neexecutarea hotărârilor judecătorești interne pronunțate

împotriva unui debitor public, relele tratamente aplicate de către agenții statului și efectivitatea anchetei penale desfășurate în legătură cu acestea, cât și cauze individuale care ridică, însă, probleme extrem de sensibile și complexe, precum implicarea autorităților române în programul CIA de transport, deținere și interogare a deținuților de maximă importanță, protecția socială a persoanelor care au fost supuse măsurii de siguranță a internării medicale, internarea medicală nevoluntară, lipsa garanțiilor legale privitoare la protecția vieții private în materia măsurilor de supraveghere și de control judiciar al acestor măsuri, luate în caz de atingere prezumată adusă securității naționale, crearea unui mecanism de reprezentare independentă pentru persoanele cu dizabilități.

În concluzie, în comparație cu numărul și complexitatea cauzelor împotriva României aflate pe rolul Curții la nivelul anului 2003, când a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului, nivelul actual al numărului, complexității și importanței cauzelor aflate pe rolul Curții împotriva României (peste 8500), precum și cel al măsurilor de executare a hotărârilor în cauzele deja soluționate prin hotărâri și decizii (peste 300), reflectă atât un volum de muncă semnificativ mai mare față de anul 2003, cât și nevoia evidentă de adaptare a cadrului normativ sus-menționat la nevoile actuale de reprezentare a României la Curte și la Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei.

Astfel, pentru eficientizarea activității Agentului Guvernamental pentru CEDO, se impune atât **suplimentarea schemei direcției cu un număr de 8**

	<p>posturi, cu atribuții și responsabilități în principal în planul executării hotărârilor și deciziilor CEDO, cât și transformarea funcției Agentului Guvernamental pentru CEDO (în prezent acesta având rang de director general) în funcție de secretar de stat, în subordinea ministrului afacerilor externe.</p> <p>B. Ministerul Afacerilor Externe Amendarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea Agentului Guvernamental pentru CEDO, conform celor sus-menționate, determină în mod necesar și modificarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, prin amendarea structurii organizatorice și suplimentarea corespunzătoare a schemei de personal.</p> <p>C. Numirea secretarilor de stat În conformitate cu prevederile legale în vigoare, respectiv art. 15 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, Prim-ministrul numește și eliberează din funcție secretarii de stat.</p>
<p>1¹. - În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>A. Agentul Guvernamental pentru CEDO Modificările propuse prin prezentul act normativ au în vedere eficientizarea activității Agentului Guvernamental pentru CEDO și a aparatului său de lucru, astfel:</p>

- ✓ Suplimentarea schemei Direcției Agent Guvernamental cu 8 funcții de execuție.

Această suplimentare este necesară în vederea eficientizării reprezentării României în fața CEDO și a Comitetului Miniștrilor, având în vedere evoluția numărului cauzelor soluționate, dar și a problematicii monitorizate în faza de executare de către Comitetul Miniștrilor.

În al doilea rând, suplimentarea schemei ar conduce la o degrevare a direcției care asigură reprezentarea în faza contencioasă, în prezent supra-aglomerată, având în vedere raportul dintre resursele umane alocate și cerințele care rezultă din numărul și complexitatea cauzelor aflate pe rolul CEDO.

- ✓ Transformarea funcției Agentului Guvernamental pentru CEDO în **funcție de secretar de stat și înființarea cabinetului aferent pentru sprijinirea activității secretarului de stat, Agent guvernamental pentru CEDO**

Funcția de secretar de stat ar asigura reprezentativitatea necesară Agentului guvernamental pentru CEDO atât pe plan extern, în special în relația sa cu CEDO, cu celelalte organe ale Consiliului Europei, dar mai ales pe plan intern, în procedura de executare a hotărârilor CEDO, date fiind **complexitatea, natura și impactul potențial al cauzelor gestionate, pe plan legislativ, bugetar și social.**

Astfel, spre deosebire de perioada inițială a activității Agentului Guvernamental pentru CEDO, măsurile individuale ori, după caz, generale privind executarea hotărârilor și deciziilor CEDO impun în prezent o cooperare semnificativ aprofundată cu alte instituții și autorități naționale și în ceea ce privește

	<p>adaptarea politicilor publice și, uneori, a legislației primare sau secundare care reglementează domeniile lor de competență. Acest nivel actual al cooperării pe plan intern este deficitar și necesită, prin urmare, reprezentarea Ministerului Afacerilor Externe la un nivel suficient pentru a corespunde nivelului de reprezentativitate al interlocutorilor săi, precum și pentru a asigura capacitatea instituțională de decizie în problemele dezbătute.</p> <p>Totodată, ținând cont de prevederile Legii nr. 90/2001, respectiv art. 15, referitoare la numirea și eliberarea din funcție a secretarilor de stat, se impune modificarea corespunzătoare a cadrului normativ care reglementează organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru CEDO.</p> <p>B. Ministerul Afacerilor Externe</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Amendarea structurii organizatorice și suplimentarea schemei de personal <p>Structura organizatorică a Ministerului Afacerilor Externe va fi amendată prin transformarea funcției Agentului Guvernamental pentru CEDO (în prezent, cu rang de director general) în funcție de secretar de stat. De asemenea, va fi suplimentată schema de personal a Direcției Agent Guvernamental cu 8 funcții de execuție.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 3-a - Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului afaceri	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
3. Impactul social	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
4. Impactul asupra mediului	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
5. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a - Impactul financiar, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2 2019	3 2020	4 2021	5 2022	6 2023	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						

(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Se va avea în vedere ca aplicarea actului normativ să se facă cu încadrarea în prevederile bugetare aferente pe 2019. Se vor lua măsuri în vederea realizării de economii și încadrarea personalului se va face etapizat cu încadrarea în prevederile bugetare.					
Secțiunea a 5 -a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Hotărârea Guvernului nr. 16/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe; Hotărârea Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					

prevederi comunitare	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ	Va fi obținut avizul Consiliului Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a - Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării. Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul MAE, la secțiunea „Transparență decizională, împreună cu instrumentul de motivare, respectând prevederile legale în vigoare cu privire la transparența decizională în administrația publică (Legea 52/2003)
2. Informarea societății civile cu privire la eventualele impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	-
Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Punerea în aplicare a prezentului act normativ va fi realizată de către Ministerul Afacerilor Externe. Punerea sa în aplicare poate avea loc imediat după

	intrarea sa în vigoare, fără a fi necesară o perioadă suplimentară sau de tranziție
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului pe care vă rugăm să-l adoptați.

Ministrul Afacerilor Externe

Teodor - Viorel MELEȘCANU

Avizăm favorabil:

Ministrul Muncii și Justiției Sociale

Marius-Constantin BUDĂI

Ministrul Finanțelor Publice

Eugen - Orlando TEODOROVICI

Ministrul Justiției

Tudorel TOADER